



04.06.2014

Sj/17

§ 230

Herttoniemen ala-asteen koulun ja Siilitien peruskoulun hallinnollinen yhdistäminen

HEL 2014-002769 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti, että Herttoniemen ala-asteen koulu ja Siilitien peruskoulu yhdistetään hallinnollisesti 1.8.2015 lukien. Yhdistetyssä koulussa toteutetaan vuosiluokkiin sitoutumatonta opetusta valtakunnallisen opetussuunnitelman säädökset huomioon ottaen.

Käsittely

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Henrik Nyholm valtuutettu Paavo Arhinmäen kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että asia tarkastellaan budjettikäsittelyn yhteydessä huomioiden mm. uudet väestöennusteet.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Henrik Nyholmin palautusehdotus hyväksytty.

7 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Valtuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi niin että asia tarkastellaan budjettikäsittelyn yhteydessä huomioiden mm. uudet väestöennusteet.

Jaa-äännet: 66

Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-



Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Nina Huru, Ville Jalovaara, Katriina Juva, Jukka Järvinen, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Otto Lehtipuu, Jape Lovén, Pekka Majuri, Björn Månsson, Terhi Mäki, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Aura Salla, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Tuomo Valokainen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Pertti Villo

Ei-äännet: 11

Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Veronika Honkasalo, Helena Kantola, Vesa Korkkula, Eija Loukoila, Petra Malin, Silvia Modig, Henrik Nyholm, Pekka Saarnio, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 5

Zahra Abdulla, Rene Hursti, Nuutti Hyttinen, Harri Lindell, Tom Packalén

Poissa: 3

Eero Heinäluoma, Ann Selin, Päivi Storgård

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt jatkaa asian käsittelyä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oppilaspohja ja tilat Herttoniemen alueella
- 2 Herttoniemen rakentaminen
- 3 Lausuntopyyntö koulujen johtokunnille
- 4 Siilitien peruskoulun johtokunnan lausunto
- 5 Herttoniemen ala-asteen koulun johtokunnan lausunto
- 6 Herttoniemen yhteiskoulun johtokunnan lausunto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.



Esittelijän perustelut

Palveluverkkotarkastelun tavoitteet

Helsingin kaupungin koulujen palveluverkon tarkastelu perustuu opetuslautakunnan 31.1.2012 (7 §) hyväksymiin koulutuspoliittisiin linjauksiin sekä kaupungin strategiisiin tavoitteisiin. Perusopetuksessa huolehditaan opetuksellisesta yhtenäisyydestä 1–9-luokilla ja muodostetaan mahdollisuuksien mukaan hallinnollisesti yhtenäisiä peruskouluja. Koulujen oppilaaksiottoalueita kehitetään vastaamaan nykyistä laajempaan alueeseen koulutustarvetta. Koulumatkojen turvallisuudesta huolehditaan.

Koulutuspalveluja ja -tiloja kehitetään Helsingissä alueellisen tasapuolisuuden periaatteella. Uusille alueille rakennetaan väestömäärän edellyttämiä kouluja ja sellaisilla alueilla, joilla oppilasmäärä laskee muutoin kuin tilapäisesti, ylimääräisistä koulutiloista luovutaan.

Erityisluokkaverkon suunnittelun lähtökohtana on vahvistaa lähikouluperiaatteen ja yhtenäisen peruskoulun toteutumista. Erityisluokkien sijoittamisessa otetaan huomioon koulun kokonaistilanne: koulun rakenne, yleisopetuksen oppilaiden määrät ja muut pienryhmät. Erityisluokkien sijoittamisella edistetään oppilaan oikeutta osittaiseen integraatioon koulupäivän aikana.

Laadukkaat ja yhteiskäytön mahdollistavat opetustilat turvataan sopeuttamalla koulu- ja oppilaitosverkko vastaamaan oppilaiden ja opiskelijoiden muuttuvia palvelutarpeita. Tilamitoitusperusteet tarkistetaan ottamalla huomioon kaikki kaupungissa sijaitsevat koulut ja oppilaitokset. Talouden tasapainottamiseksi ja tuottavuuden paranemiseksi kaikki hallintokunnat laativat tilankäyttöohjelmat ja tehostamissuunnitelmat.

Oppilasmäärät ja tilat

Siilitien peruskoulu ja Herttoniemen ala-asteen koulu ovat vuosiluokkien 1–6 opetusta antavia kouluja, jotka muodostavat yhdessä yläasteen koulun, Herttoniemen yhteiskoulun, kanssa alueella yhtenäisen perusopetuksen alueen. Sekä Siilitien peruskoulu että Herttoniemen ala-asteen koulu ovat nykyisellä oppilasmäärällä melko pieniä yksiköitä.

Koulujen resurssit lasketaan pääosin koulun oppilasmäärän mukaan. Koulujen johtamisjärjestelmän, opettajien opetusvelvollisuuden täyttymisen ja oppilashuollon palvelujen järjestämisen näkökulmasta pieni koulu on haasteellinen. Kaupungin tavoitteena on, että



peruskoulut olisivat pääsääntöisesti rehtorikouluja. Siilitien peruskoulun yleisopetuksen oppilasmäärä (105 oppilasta) ei riitä rehtorikouluksi.

Hallinnollinen yhdistäminen säästää hallinnon kuluja arviolta noin 50 000–70 000 euroa vuodessa.

Koulut mitoitetaan palvelemaan omaa oppilaaksiottoaluetta. Siilitien peruskoululla ja Herttoniemen ala-asteen koululla on yhteensä 487 yleisopetuksen oppilaspaiikkaa ja yläasteen koululla 409. Yhteensä alueen kouluissa on siten 896 oppilaspaiikkaa. Herttoniemen ala-asteen oppilaaksiottoalueella asuvista lähikoulun valinneiden osuus on vaihdellut kolmen viimeisen vuoden aikana 77–100 %, Siilitien peruskoulun oppilaaksiottoalueella 54–68 % ja Herttoniemen yhteiskoulun alueella 55–70 %.

Yhdistyvän koulun oppilaaksiottoalue on lähtökohtaisesti sama kuin koulujen nykyiset oppilaaksiottoalueet. Oppilaaksiottorajoja tarkastellaan sovittujen periaatteiden mukaisesti myöhemmin opetuslautakunnan suomenkielisessä jaostossa.

Tilojen ja väestöennusteen vertailu liitteessä 1 on laadittu tehostetun tilamitoituksen mukaisesti. Kouluissa on ylimääräistä tilaa yli 200 oppilaspaiikan verran lukuvuoteen 2020–2021 saakka, mutta aivan tarkastelukauden lopussa tilat vastaavat lähiopetuspaikkatarvetta. Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto on 18.3.2014 (21 §) päättänyt, että osasta Siilitien peruskoulun tiloista luovutaan tilapäisesti vuoteen 2022 saakka.

Väestöennusteen mukaan vuosiluokkien 1–6 oppilaskehitys lähtee kasvamaan noin lukuvuonna 2020–2021. 2020-luvun alussa Siilitien oppilaaksiottoalueen pohjoisreunalle rakennetaan paljon uusia asuntoja, joissa arvioidaan asuvan lapsiperheitä. Kaupungin tietokeskus on jo huomionnut väestöennusteessa Herttoniemen alueen rakentamisen vaikutukset. Valtaosa uudesta rakentamisesta ja väestökasvusta osuu ennustejaksolle. Liitteessä 2 on kuvattu tarkemmin alueen täydennysrakentamisen vaikutusta oppilasmääriin.

Opetussuunnitelman uudistaminen

Peruskoulun opetussuunnitelman valtakunnalliset perusteet ja tuntijako uudistuvat ja otetaan käyttöön 1.8.2016. Opetussuunnitelmassa korostetaan perusopetuksen yhtenäisyyttä ja oppilaan oppimispolun jatkumoa. Lisäksi painotetaan tulevaisuudessa tarvittavaa laaja-alaista osaamista.

Herttoniemen ala-asteen koulussa opetusryhmät ovat järjestetty ikäintegraatioperiaatteella. Taustalla on montessoripedagoginen



ajattelu. Elokuussa 2016 käyttöön otettava uusi valtakunnallinen tuntijako ei mahdollista Herttoniemen ala-asteen koulun nykyisen kaltaiseen ikäintegraatioon perustuvaa opetusta. Siilitien peruskoulussa on sen kokoon nähden paljon erityisluokkia, ja koulussa on kehitetty erityisopetuksen ja yleisopetuksen integratiivisia toimintamalleja. Molemmissa kouluissa opetuksessa painotetaan joustavuutta, toiminnallisuutta, oppilaan yksilöllisyyttä ja aktiivisuutta, jotka ovat keskeisiä periaatteita myös uudistuvassa opetussuunnitelmassa. Opetussuunnitelman uudistuminen rinnan palveluverkon kehittämisen kanssa tarjoaa siten hyvät lähtökohdat kehittää edelleen Herttoniemen alueen laadukasta ja innovatiivista palvelukokonaisuutta.

Kuuleminen

Hallinnollista yhdistymistä on valmisteltu yhteistyössä koulujen ja niiden sidosryhmien kanssa. Herttoniemen ala-asteen koulun, Siilitien peruskoulun ja Herttoniemen yhteiskoulun johtokunnilta pyydettiin lausunnot esityksestä. Lausuntopyyntö ja johtokuntien antamat lausunnot ovat esityslistan liitteinä 3–6. Sekä Herttoniemen ala-asteen johtokunta että Siilitien peruskoulun johtokunta vastustavat koulujen hallinnollista yhdistymistä. Herttoniemen yhteiskoulun johtokunta ei lausunnossaan ota kantaa yhdistymiseen. Lausuntoa antaessaan johtokunnat ovat kuulleet koulunsa oppilaskuntaa.

Sekä Herttoniemen ala-asteen koulussa että Siilitien peruskoulussa järjestettiin henkilöstön informointi- ja keskustelutilaisuudet maaliskuussa 2013 ja kuulemiset 3. ja 4.9.2013. Alueen johtokuntien vanhempainyhdistyksen edustajien keskustelutilaisuus oli 9.9.2013. Herttoniemen ala-asteen henkilöstön kuuleminen järjestettiin 11.2.2014 ja Siilitien peruskoulun henkilöstön kuuleminen 6.2.2014. Molempien koulujen henkilöstöä on kuultu yhdessä 27.2.2014.

Alueen asukkaille järjestettiin keskustelutilaisuus 27.2.2014. Kutsu tilaisuuteen julkaistiin opetusviraston käyttämissä ilmoituslehdissä sekä viestimille suunnatussa tiedotteessa. Lisäksi huoltajat saivat asiasta tiedotteen 11.2.2014 Wilma-järjestelmän kautta. Asukkaat ovat voineet antaa palautetta sähköisten palautekanavien kautta.

Käsittely kaupunginhallituksessa

Kaupunginhallitus teki 26.5.2014 päätöshistoriasta ilmenevän esityksen kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginhallituksen esityksessä on seuraavia ongelmia:

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto on 18.3.2014 (21 §) päättänyt, että osasta Siilitien peruskoulun tiloista luovutaan tilapäisesti



vuoteen 2022 saakka. Toimitiloista päättäminen kuuluu suomenkielisen jaoston toimivaltaan.

Herttoniemen ala-asteen koulussa ei ole kyseessä varsinainen montessoriopetus, sillä tällöin edellytettäisiin, että kaikilla opettajilla on muodollinen montessoriopettajan pätevyys. Kyseessä on montessoripedagogiikkaan perustuva toimintamalli. Koulun pedagogisesta painotuksesta päätetään opetussuunnitelmassa, josta päättäminen kuuluu opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston toimivaltaan.

Kaupunginhallituksen enemmistön 26.5.2014 hyväksymän päätökseksi tulleen vastaehdotuksen mukaisesti 1-2 -luokkalaisten koulunkäynti jatkuu molemmissa (Siilitien peruskoulu ja Herttoniemen ala-aste) toimipisteissä.

Koska kaupunginhallituksen päätös ei kaikilta osin vastannut kaupungin johtosäntöjä ja koska tila-asiasta on jo lainvoimainen päätös, oli kaupunginhallituksen käsiteltävä asia uudelleen.

Käsitellessään asian uudelleen 2.6.2014 kaupunginhallitus päätti hyväksyä valtuustolle tehtävän päätösehdotuksen esittelijän ehdotuksen mukaisesti. Samalla kaupunginhallitus kehotti huolehtimaan siitä, että vuosiluokkien 1–2 opetusta järjestetään yhdistyvän koulun molemmissa toimipisteissä. Lisäksi kaupunginhallitus totesi, että opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätöksen mukaan yhdistyvässä koulussa turvataan joustavat opetusjärjestelyt ja montessoripedagogiikan ikäintegraation toteutuminen voimassa olevien säädösten puitteissa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oppilasohjaus ja tilat Herttoniemen alueella
- 2 Herttoniemen rakentaminen
- 3 Lausuntopyyntö koulujen johtokunnille
- 4 Siilitien peruskoulun johtokunnan lausunto
- 5 Herttoniemen ala-asteen koulun johtokunnan lausunto
- 6 Herttoniemen yhteiskoulun johtokunnan lausunto

Tiedoksi: Kunnallisvalitus, valtuusto

Opetusvirasto



04.06.2014

Sj/17

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.06.2014 § 641

HEL 2014-002769 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa 26.5.2014 valtuustolle tekemäänsä esitystä seuraavasti:

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää, että Herttoniemen ala-asteen koulu ja Siilitien peruskoulu yhdistetään hallinnollisesti 1.8.2015 lukien. Yhdistetyssä koulussa toteutetaan vuosiluokkiin sitoutumatonta opetusta valtakunnallisen opetussuunnitelman säädökset huomioon ottaen.

Samalla kaupunginhallitus kehottaa huolehtimaan siitä, että vuosiluokkien 1–2 opetusta järjestetään yhdistyvän koulun molemmissa toimipisteissä.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätöksen mukaan yhdistyvässä koulussa turvataan joustavat opetusjärjestelyt ja montessoripedagogiikan ikäintegraation toteutuminen voimassa olevien säädösten puitteissa.

Käsittely

02.06.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan jäsen Tenkulan vastaehdotuksen mukaisesti.

Vastaehdotus:

Tarja Tenkula: Lisätään päätösehdotuksen loppuun uusi kappale seuraavasti:

Samalla kaupunginhallitus kehottaa huolehtimaan siitä, että vuosiluokkien 1–2 opetusta järjestetään yhdistyvän koulun molemmissa toimipisteissä.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätöksen mukaan yhdistyvässä koulussa turvataan joustavat opetusjärjestelyt ja montessoripedagogiikan ikäintegraation toteutuminen voimassa olevien säädösten puitteissa.



04.06.2014

Sj/17

Kannattaja: Tuuli Kousa

Palautusehdotus:

Sirpa Puhakka: Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi kouluverkon kokonaistarkastelun yhteydessä huomioiden muun muassa uudet väestöennusteet.

Jäsen Puhakan palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

26.05.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

12.05.2014 Pöydälle

05.05.2014 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Opetuslautakunta 15.04.2014 § 69

HEL 2014-002769 T 12 00 01

Esitys

Opetuslautakunta esitti kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että Herttoniemen ala-asteen koulu ja Siilitien peruskoulu yhdistetään hallinnollisesti 1.8.2015 lukien. Yhdistetyssä koulussa toteutetaan vuosiluokkiin sitoutumatonta opetusta, valtakunnallisen opetussuunnitelman säädökset huomioon ottaen.

Esittelijä

vs. linjanjohtaja
Marjo Kyllönen

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi

Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi

Leena Lakovaara, aluepäällikkö, puhelin: 310 71764
leena.lakovaara(a)hel.fi



04.06.2014

Sj/17

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 18.03.2014 § 21

HEL 2014-002769 T 12 00 01

Päätös

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti esittää opetuslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että Herttoniemen ala-asteen koulu ja Siilitien peruskoulu yhdistetään hallinnollisesti 1.8.2015 lukien. Yhdistetyssä koulussa toteutetaan vuosiluokkiin sitoutumatonta opetusta valtakunnallisen opetussuunnitelman säädökset huomioon ottaen.

Lisäksi opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti, että osasta Siilitien peruskoulun tiloista luovutaan tilapäisesti vuoteen 2022 saakka.

Käsittely

18.03.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä lisäsi esittelijän perusteluihin ennen otsikkoa "Tavoitteet" uutena kappaleena seuraavaa: "Siilitien peruskoulun vuosivuokra on 300 000 euroa. Jos luovutaan puolesta koulun tiloja, säästöä syntyisi noin 150 000 euroa, mikä vastaa vuosiluokkien 7–9 tuntikehyksessä 0,3 %:n säästöä. Hallinnollinen yhdistäminen säästää hallinnon kuluja arvioilta noin 50 000–70 000 euroa vuodessa."

Lisäksi esittelijä jakoi pöydälle asiaa koskevan taustaselvityksen, joka on liitetty päätöksen liitteeksi.

Puheenjohtaja Krohn totesi, että hänelle on annettu asiaa koskeva adressi.

Keskustelu.

Jäsen Jalovaara ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Kannattaja jäsen Nyman

Puheenjohtaja Krohn ehdotti, että päätösehdotukseen lisätään seuraavaa:

"Yhdistetyssä koulussa toteutetaan vuosiluokkiin sitoutumatonta opetusta valtakunnallisen opetussuunnitelman säädökset huomioon ottaen."

1 äänestys



04.06.2014

Sj/17

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan
EI-ehdotus: Jäsen Jalovaaran palautusehdotus

Jaa-äännet: 7

Jäsenet Korolainen, Leoni, Palm, Raittinen, Razmyar, Rydman,
puheenjohtaja Krohn

Ei-äännet: 2

Jäsenet Jalovaara, Nyman

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti jatkaa asian käsittelyä
äänin 7-2.

Esittelijä otti puheenjohtaja Krohnin ehdotuksen omakseen.

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

vs. linjanjohtaja
Marjo Kyllönen

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi
Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi
Ulla-Maija Vähäsarja, aluepäällikkö, puhelin: 310 83013
ulla-maija.vahasarja(a)hel.fi